

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXX.

ČÍSLO 5

MÁJ 2022

Služba

Slávenie Veľkej noci - Novinky zo školy - Rozhovor s Ivanom Sýkorom
Slúžiť ochotne a srdcom - Úplné odpustky - Benedikt XVI. - Felix culpa

Štvrtok Pánovej večere (Zelený štvrtok) - 14. apríla 2022

Ponúknuť svoje dary

Jedna legenda starej zbožnej Rusi hovorí o tom, ako cár pozval obyvateľov svojej krajiny na oslavu narodenín. Všetci sa vydali na cestu. Len v jednej chalupe sedeli dvaja a nariekali: „Ako rád by som poprial zdravie cárovi, ako rád by som pojedol dobrých vecí, ale nohy mi už neslúžia!“ Takto nariekal chromý. Ale nezaostával za ním ani slepý: „Ako rád by som sa i ja poveselil v takej spoločnosti! Ale oči mi už neslúžia, nevidím na cestu!“

Okoloidúci chlapec počul ich nárek a dal im radu: „Nech slepý vezme chromého na chrbát. Chromý dá oči, slepý nohy a dôjdete na hostinu obidvaja.“

To je i naša situácia. Keď dáme na cestu životom to, čo sme a čo vieme, každý niečo, dôjdeme tak spoločne do Božieho kráľovstva; dokážeme, čo by sme sami so svojimi schopnosťami nikdy neboli nedokázali.

Je veľa možností a spôsobov, ako poslúžiť. Každý tým, v čom je dobrý. A preto chcem touto cestou poďakovať Vám všetkým, ktorí akýmkoľvek (vám vlastným) spôsobom slúžite v rámci našej farnosti: miništrantom, lektorom, rozdávatelom sv. prijímania, kostolníkom, aranžérkam, upratovačkám, organizátorom, spevákom, vedúcim spoločenstiev, technikom, remeselníkom, redaktorom časopisu Bartolomej, katechetom, všetkým vám, ktorí sa dennodenne modlite za našu farnosť a všetkým Vám, o ktorých vie iba všemohúci Boh. Nech to Darca každého dobra odmení časnými dobrami a vo večnosti večným životom!

Zároveň chcem povzbudiť a pozvať všetkých, ktorí cítia v sebe túžbu a ochotu pomôcť a poslúžiť druhým, aby nabrali odvahu a ponúkli svoje dary a schopnosti pre službu Bohu a ľuďom v konkrétnej aktivite im vlastnej. Nebojte sa. Každá pomoc je v rámci farnosti vítaná. Vopred Vám ďakujem za Vašu službu.

Marek Sabol, farár

„Ak chcete šťastie na hodinu, choďte si zdriemnuť. Ak chcete šťastie na deň, choďte na ryby. Ak chcete šťastie na rok, vyhrajte v lotérii. No ak chcete šťastie na celý život, pomáhajte ľuďom okolo seba.“

(Derek Noakes)

Oslávili sme Nedeľu Božieho milosrdenstva

V nedeľu 24. apríla vo farskom kostole vyvrcholil nádhernou záverečnou pobožnosťou deviatnik k Božiemu milosrdenstvu za účasti mnohých veriacich. Pobožnosť viedol náš pán farár Marek Sabol a slávnostnú atmosféru umocnil spev členov spevokolu.

Aj všetky sväté omše konané v tento deň boli preniknuté milosrdenstvom nášho Pána Ježiša Krista. Vidieť, že Božie milosrdenstvo majú naši veriaci v úcte. A že mocne pôsobí aj v našej farnosti, o tom svedčia plné kostoly veriacich a nekonečné rady počas rozdávania Svätej Eucharistie.

Dobří kňazi

Pán našu farnosť naozaj požehnáva, máme úžasných, obetavých a svätých kňazov - všetkých troch! Lebo aj otec Jozef Durkot ako neúnavný spovedník medzi nich právom patrí. Dobří kňazi sú veľkým darom od Pána.

„Dnes mi prived' duše kňazov a reholné duše a ponor ich do môjho nekonečného milosrdenstva. Ony mi dali silu vydržať bolestné umučenie, nimi ako tepnami prúdi na ľudstvo moje milosrdenstvo.“

Večný Otče, vzhliadni milosrdným okom na vyvolených vo svojej vinici, na kňazské a reholné duše, a obdar ich silou svojho požehnania. Pre city Srdca svojho Syna, Srdca, v ktorom prebývajú, daj im silu svojho svetla, aby mohli viesť druhých na cesty spásy, aby spoločne spievali na slávu Tvojho nepochopiteľného milosrdenstva na večné veky. Amen. (Modlitba z 2. dňa deviatnika)

Namaľuj obraz

Vo februári 1931 sa Pán Ježiš po prvýkrát zjavil sestre Faustíne. Ona vo svojom denníku píše: „Večer, keď som bola v cele, uzrela som Pána Ježiša v bielom rúchu. Jednu ruku mal pozdvihnutú na žehnanie a druhou sa dotýkal odevu na hrudi. Z poodhaleného rúcha na hrudi vychádzali dva veľké lúče, jeden červený a druhý svetlý...Po chvíli mi Ježiš povedal:

„Namaľuj obraz podľa toho, ako ma teraz vidíš, s nápisom: Ježiš, dôverujem Ti.““ A neskôr povedal: „Túžim, aby tento obraz bol verejne uctený.“

O význame týchto lúčov Pán hovorí: „Tie dva lúče znamenajú krv a vodu. Svetlý lúč znamená vodu, ktorá ospravedlňuje duše, červený lúč znamená krv, ktorá je životom duší... Tieto dva lúče vyšli z hĺbky môjho milosrdenstva vtedy, keď bolo moje zomierajúce srdce na kríži prebodnuté kopijou. Tieto lúče chránia duše pred hnevom môjho Otca. Šťastný, kto bude žiť v ich tieni, lebo spravodlivá Božia ruka ho nezasiahne.“

Obraz Božieho milosrdenstva je dnes známy po celom svete. S úctou tohto obrazu spojil Pán Ježiš mimoriadne prisľúbenia: „Sľubujem, že duša, ktorá si bude tento obraz uctievať, nebude zatratená. Sľubujem jej víťazstvo nad nepriateľmi už tu na zemi, ale najmä v hodine smrti. Ja sám ju budem chrániť ako svoju slávu.“

Modlitby za zomierajúcich

Sestra Faustínka sa raz modlila za jedného

zomierajúceho: „Uzrela som zomierajúceho človeka v strašných mukách a bojoch. Bránil ho anjel strážca, ale proti veľkej úbohosti tejto duše bol akoby bezmocný. Veľké množstvo satanov čakalo na túto dušu, ale keď som sa modlila korunku, uzrela som Ježiša v takej podobe, ako je namaľovaný na obraze. Lúče, ktoré vyšli z Ježišovho srdca, obklopili chorého a temné mocnosti

vydesené utiekli. Chorý posledný raz pokojne vydýchol.“

Dôverujme Božiemu milosrdenstvu! Šírme ho! Budme ako Boh pri stretnutí s blížnymi - milosrdenstvo a pokoj nech nás predchádza. A ako náš milý pán kaplán Pavol Škovránek neustále opakuje, základom všetkého je: „Láska, láska, láska!“

Elena Cagánová

Panna Mária prichádza do našich rodín

Vďaka Božej Prozreteľnosti a vďaka veľkej láske Panny Márie k nám, zaklopala na naše srdcia tu v Prievidzi a my sme si vypočuli toľko lásky o nej, že kto pochyboval o svätej Panne Márii, zostal v úžase. V nedeľné popoludnie 27. marca, keď k nám zavítali tri rehoľné sestry sv. Vincenta de Paul, sr. Mária Gostíková, sr. Anežka a sr. Lujza z Nitry a sr. Štefánia z Nitrianskeho Pravna, aj slnko hrialo viac ako inokedy.

Boli to lúče Máriiných Božích milostí, ktoré nám poslala cez rozprávania týchto sestier o jej nesmiernej добрôte, ochrane, starostlivosti, o láske, ktorá nikdy nezhasne. O svätej mame plniacej svoje sľuby, objímajúcej v dobrom i zlom.

Žijeme v ťažkej dobe, ktorá potrebuje toto Máriino objatie. Sr. Štefánia rozprávala o nežnej Panne Márii na sídlisku Zapotôčky v Kostole sv. Terézie z Lisieux aj so sestrou Lujzou. Prišla s nimi aj sr. Anežka zodpovedná za Združenie Zázračnej medaily na Slovensku. „Láska našej maminky nepozná hraníc, miluje každého osobitne, bdie s nami v radoosti i bolesti, prišla k vám zotrieť vaše slzy a tešiť sa s vami.“ A veru mnohí pri ich rozprávaní zaslzili.

Sestry rozprávali o Združení Zázračnej medaily a priviezli v tejto evanjelizácii Kaplnku Panny Márie Zázračnej medaily. Matka sa zjavila 27. novembra sv. Kataríny Labouré. Kaplnka bude putovať po domácnostiach a členovia združenia sa budú pri nej spoločne modliť a prinášať pokoj a útechu do rodiny prostredníctvom Panny Márie.

Návšteva sestričiek sv. Vincenta de Paul bola potrebná pre naše mesto, pre naše

ubolené rodiny, ktoré pripravovali miesto pre Mamu prostredníctvom úpenlivých spoločných modlitieb v domácnostiach pri jej kaplnke. Naše srdcia zostali prepĺnené vďačnosťou práve po nádhernom nezvyčajnom rozprávaní o Mamičkinej starostlivosti o nás.

Ďakujeme z celého srdca sestričkám za pútavé sprostredkovanie Združenia zázračnej medaily a podomovej návštevy Panny Márie Zázračnej medaily.

Anka Gálová st. a Anka Gálová ml.

Skauti putovali na kalváriu vo Veľkých Uherciach

Každý rok sa v pôstnom období prievádzski skauti vydávajú na niektorú kalváriu, aby sa tam pomodlili pobožnosť križovej cesty. Po dvoch rokoch, počas ktorých to nebolo pre obmedzenia možné, sa všetci tešili na obnovenie tejto tradície. V nedeľu 27. marca popoludní skauti, no aj ich priatelia a známi putovali na kalváriu do Veľkých Uheriec.

Viacero rodín vyrazilo na popoludňajší výlet vlakom. Zo železničnej stanice vo Veľkých Uherciach to bolo k Farskému kostolu sv. Michala Archanjela pár kilometrov peši, no bez reptania to zvládli aj tí najmenší. Pri kostole sa stretli s ostatnými skautmi aj miestnymi farníkmi. Tí prišli so svojim farárom Andrejom Karcagim, ktorého mnohí Prievádzania dobre poznajú a radi sa s ním stretli. Po zvítaní už nasledovala samotná pobožnosť križovej cesty po zastaveniach kalvárie na úpätí vrchu Šípok. Meditácie k zastaveniam križovej cesty boli pripravené na tému Slová našich dní a svoje si v nich našli mladí i tí skôr narodení. Skautská rodina ešte využila spoločné stretnutie a po pobožnosti zablahoželala skautskej sestre Hele Mačuhovej k okrúhlym

80. narodeninám, ktorých sa pár dní pred výletom dožila. Deti sa pri návrate vyšantili na okraji poľa, kde bola veľká kopa balíkov sena uložená do tvaru hradu. Nikomu sa nechcelo uveriť, že už je čas poponáhľať sa na spiatočný vlak. Bohu vďaka za krásny jarný deň a požehnaný výlet.

Text a foto: Alojz Vlčko

**„Kristus slávne vstal z mŕtvych, smrťou smrť premohol,
a tým, čo sú v hrobch, život daroval.“**

*„Christos voskréše iz mértvych, smértiju smért' popráv,
i súčšym vo hrobích, život darováv.“*

(Najviac opakovaný spev gréckokatolíkov v tomto období až do Nanebovstúpenia.)

Témou májového čísla je „Služba“, a keď to slovíčko povieť u gréckokatolíkov, tak v tom našom ponímaní máme pred očami to, čo západný obrad nazýva omšou. Služba je pre nás vlastne každé liturgické slávenie - či už Eucharistia, večiereň, utiereň ...

No a tých liturgických „služieb“ bolo počas Veľkého trojdnia a v nedeľu Paschy požehnané. Preto využijem čerstvosť spomienok (nielen mojich) a pozývam Vás, drahí čitatelia, si takto dodatočne pozrieť, „čo sa dialo u nás - v Mariánskom chráme.“ A nebudem hovoriť ja, ale slovo odovzdám niekomu, kto sa rozhodol

prežiť Paschálne sviatky prvýkrát vo východnom duchu.

Popis slávenia

Ja len na úvod poviem, že tá bohatosť slávení sa začala večer vo Veľký a svätý štvrtok slávením večierne s liturgiou sv. Bazila Veľkého. V piatok sme mali nádherný

obrad uloženia Plaščenice do hrobu. V sobotu opäť večiereň s liturgiou sv. Bazila Veľkého s mnohými čítaniami. A vyvrcholilo to v nedeľu ráno o 6:00 paschálnou utierňou a liturgiou sv. Jána Zlatoústeho s požehnaním jedál a myrovaním (pomazaním olejom).

Spevy tejto utierne sú len raz v roku na tento sviatok - na jednej strane je to unikátnosť, na druhej aj väčšia náročnosť. Kňaz počas každého spevu prechádza po chráme a okiada ľud a každého zdraví v troch jazykoch: „Christos voskrese!“ (cirkevnoslovansky), „Kristus vstal z mŕtvych!“, „Christos anesti!“ (grécky). Najkratšie z týchto slávení trvalo asi 1,5 hodiny, najdlhšie 2,5 hodiny. Pre nás, gréckokatolíkov, to je už také bežné, nezdá sa to vôbec veľa, ale pre niekoho, kto to zažíva prvýkrát... O tom vám už porozpráva Michaela (na fotografii).

Slová svedectva

Bolo to iné, bolo to prvýkrát a precítila som tam PLNOSŤ v novej, pre mňa nepoznanej forme. Úplne neplánovane mi bolo milosťou dopriate prežiť celú Veľkú noc v gréckokatolíckej komunite. Dopriate myslím hlavne z toho časového hľadiska, že som sa mohla výnimočne uvoľniť z povinností. Predsa len liturgie a slávenia sú u gréckokatolíkov podstatne dlhšie ako u rímskokatolíkov. Pre niekoho to môže byť dlhé, ale ja to tak vôbec nevnímam počas slávení (počas služby). To sú tie Božie paradoxy, že dlhý obrad mi ubehne veľmi rýchlo.

Cítim veľkú vďaku, že som tam bola a zažila som novú hĺbku tohto SVIATKU SVIATKOV. Nevieť rozobrať presne jednotlivé obrady, viem však povedať, čo som zažila cez východný obrad. Bola to plnosť v obraze, slove, čine, symbole, speve. Ako keby prostredníctvom viacerých rozmerov viem poňať oslavu BOHA, jeho majestátu a toho, čo pre nás svojou obetou na kríži urobil. Čo On, Veľký,

urobil pre nás, malých. On, Kráľ, sa ponížil a zomrel s lotrami na kríži, aby sme my mohli vstúpiť do kráľovstva.

Zaujímavý bol pre mňa aj obrad uloženia Plaščenice (maľby Krista v hrobe) a hlboko ma zasiahli tiež dlhé sobotné čítania z evanjelia. Tu človek opäť pocítoval, že Božie slovo je živé slovo, ktoré sýti telo a dušu. A ten najviac opakovaný spev gréckokatolíkov v nedeľné ráno v cirkevnoslovane: „Kristus slávne vstal z mŕtvych, smrťou smrť premohol, a tým čo sú v hrobach, život daroval.“ - no tak toto zaplnilo v sekunde moje SRDCE toľkou radosťou, že ju neviem slovami opísať. Ten spev sa vo mne opakuje veľmi často. Podstatou našej viery je vlastne zmŕtvychvstanie. Bez neho by bola naša viera ničím. Toto je to, čo som si uvedomila aj vďaka východnému obradu. Lebo keď sme tomuto uverili, tak na všetky naše dennodenné a aj celoživotné ťažkosti vieme odpovedať: „Nebojím sa, lebo Kristus vstal z mŕtvych.“ Naš život má zmysel, lebo: „Christos voskrese!“

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

Čo vás najviac potešilo počas veľkonočných sviatkov? Ktoré strelné modlitby sú vaše obľúbené?

▪ **Anka:** Po obradoch Bielej soboty mi Pán Boh vnukol, že celé srdce si musím oprieť len o Pána Ježiša. U neho prvého mám hľadať dôveru, oporu, s ním sa prvým radieť. Dal mi zažiť úžasnú radosť, ako to bude vyzerat' potom, keď len Jemu budem dôverovať celým srdcom, dušou, rozumom.

„Pane Ježišu Kriste, nauč ma byť malou.“ Je to liek proti vyvyšovaniu sa a pýche.

▪ **Erika:** Najviac ma potešil dotyk Pána, istota, že žije, a pokoj, s ktorým ho vnímam už tu na zemi.

„Pane, ďakujem Ti za všetko, čo mi dnes ponúkaš“, „Pán môj a Boh môj, Ty vieš“, „Anjel Boží, strážca môj...“, „Matka Božia Lasalettská, matka Božieho Milosrdenstva, oroduj za nás, ktorí sa k tebe utiekame, aj za tých, ktorí sa k Tebe neutiekajú“. A ešte Korunka s vyznaním „Ježišu, dôverujem Ti“... To je už moja denná samozrejmosť 22 rokov.

▪ **Majka:** Uvedomila som si viac ako inokedy, že Pán pre MŇA trpel a vyniesol MOJE HRIECHY a previnenia na kríž a potom pre MŇA vstal z mŕtvych, aby som ja mohla patriť Bohu Otcovi.

„Pane Ježišu Kriste, synu Boží, zmiluj sa nado mnou hriešnym“ ...a každé ráno „Pane, ďakujem Ti, že si ma stvoril, kresťanom učinil a tejto noci zachovať ráčil, ochraňuj ma a pomáhaj mi po celý dnešný deň.“

▪ **Zuzka:** Že som mohla odložiť bokom moje pracovné povinnosti a práce okolo domu a naplno sa zahľbiť do tajomstva nášho vykúpenia.

V závislosti od situácie, keď sa cítim v ohrození, v duchu zvolám: "Mária!" (k Panne Márii o pomoc). Keď sa ocitnem v situácii, keď je potupovaný a zosmiešňovaný Boh, tak v duchu volám: "Duchu Svätý!" Aby mi Duch Svätý povedal, ako ho brániť, čo múdre povedať...a funguje to :)

▪ **Pet'ko:** Že sme po 2 rokoch mohli byť na obradoch v kostole. „Pane Bože pomáhaj!“

▪ **Ludka:** Slávenie Trojdnia v spoločnosti tolkých veriacich a najviac víťazstvo Ježiša Krista nad smrťou!

„Ježišu môj, Milosrdenstvo! Ježišu, Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“

▪ **Alžbetka:** „Po láske túžim nesmiernej, nie ľudskej, ale Tvojej. Vyslobod' túžby nechcené, dušu i srdce moje. Keď sa biedny človek bezmocným vstáva, do dlaní sa sklóni boľavá hlava. Sv. Jozef vezmi každého z nás do svojej ochrany.“

▪ **Agnes:** „Ježišu tichý a pokorný srdcom, pretvor srdce moje podľa Srdca svojho“. „Ježišu dôverujem a veľmi Ťa milujem, viem, že máš moc mi pomôcť, ak je to Tvoja vôľa.“

▪ **Antónia:** Keď sa za niekoho modlím, poprosím anjela strážneho, prihovorím sa Pánovi svojimi slovami a poprosím, aby sa ujal toho, kto koná zle.

▪ **Lubomíra:** Modlitbu sv. anjela vo Fatime. „Bože môj, verím v Teba, klaniam sa Ti, milujem Ťa, dúfam v Teba. Prosím o odpustenie pre tých, čo v Teba neveria, neklaňajú sa Ti, nemilujú Ťa a nedúfajú v Teba.“

▪ **Anna:** „Ježišu, dôverujem Ti“, „Pán môj a Boh môj“, „Ježišu, Ježišu, Ježišu, ďakujem a buď so mnou“, „Pod tvoju ochranu...“, „Ďakujem vám, anjeli Boží“.

▪ **Betka:** „Panna Mária, daj, nech sa klaniam Ježišovi svojimi citmi. Pomôž mi, aby som ti mohla slúžiť vo svojich bratoch a sestrách“.

▪ **Josef:** „Stuj pri mne matko, ó Marie, kompasem staň se v naší dlaní, budu ti schvácen silou temnou, modlitba k tobe nás ochrání. Sláva Otcu i Synu...“

Pripravili: Elena Cagánová a Anka Gálová

Pomoc Ukrajine pokračuje

Veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí pomohli utečencom z Ukrajiny, či už finančne, materiálne alebo iným spôsobom. Mnohí v našej farnosti a v našom meste nezištne pomáhate. Veľká vďaka vám! Vaša pomoc je pre nich veľmi cenná, pretože z domova museli utekať väčšinou iba s malou batožinou, všetko museli nechať a snažili sa zachrániť si svoj život.

Tí, ktorí sú už niekde ubytovaní, si hľadajú prácu, resp. ubytovanie si hľadajú v mieste, kde môžu aj pracovať. Ak niekto z našich farníkov má možnosť zamestnať ukrajinské ženy vo svojej firme, určite takúto možnosť uvítajú.

Boli sme zaviesť materiálnu pomoc aj v Campe Žilina, kde ubytujú denne 200 - 300 ľudí z Ukrajiny. Privádzajú ich sem autobusy a podľa toho, kde im nájdu prácu, hľadajú im aj ubytovanie v rôznych častiach Slovenska.

Nie všetci môžeme poskytnúť ubytovanie alebo prácu týmto našim núdznym bratom a sestrám. Utečencov je stále dosť a prichádzajú teraz tí najviac skúšaní, ktorí strávili mnoho týždňov schovaní v krytoch, metrách, pivniciach. Sú unavení, vyčerpaní, preto im veľmi dobre padne naša pomoc.

Momentálne už obliečky, deky a paplóny nie sú potrebné. Ale veľmi potrebné sú potraviny a hygienické potreby. Tento druh pomoci sa rýchlo miňa, preto neprestávajme pomáhať. Keď každý daruje

aspoň malé množstvo, bude toho dosť, veď naša farnosť je veľká.

Uvádzame zoznam potrebných vecí:

POTRAVINY: Omáčky k cestovinám, ryby v konzerve, paštéty, rastlinný olej, ocot, cukor, soľ, kečup, cestoviny, ryža, strukoviny, pohánka, trvanlivé mlieko, koreni-ny, múka hladká a polohrubá, müsli, nutella, zavárané uhorky. Prosíme, aby ste darovali potraviny iba v záručnej dobe, prípadne tesne po. A prosíme, iba uzavreté, neporušené balenia.

HYGIENICKÉ POTREBY: Šampóny, kondicionéry, hrebene, kefy na vlasy, prací prášok, sprchové gély, mydlá, zubné pasty, kefy.

Tiež je vítaná potrava pre mačky a psov, napr. konzervy, granule.

Pre materiálnu pomoc sú vo farskom kostole pri soche svätej Terezy pripravené označené krabice. Väčšie množstvá potravín alebo drogérie môžete zaviesť priamo do Galérie Jablň.

Vaše finančné milodary je možné odovzdať v obálke v sakristii farského kostola alebo vložiť do misijnej pokladničky pri soche svätej Terezy.

Aj otcovia biskupi nás prosia, aby sme nezabúdali na ľudí z Ukrajiny. Sú to naši trpiaci bratia a sestry, ktorí teraz veľmi potrebujú našu pomoc.

Nech vás všetkých Pán mnohonásobne odmení a požehná za vaše milosrdenstvo!

Elena Cagaňová, člen Klubu priateľov misií

Foto: facebook Camp Žilina

Novinky z piaristickej školy

Veľká noc v ŠKD

V apríli sa oslavoval najväčší kresťanský sviatok - Veľká noc, počas ktorej Ježiš Kristus obetoval svoj život za nás. Deti zo školskej družiny si pripomenuli slovenské zvyky z minulosti a súčasnosti. Prezliekli sa do ľudových krojov, vymaľovali a ozdobili vyfúknuté vajíčka rôznymi farbami a ozdobami, chlapci obľali a vyšibali dievčatá, aby boli pekné, zdravé a ony im na ich korbáč priviazali stužku.

Študentky piaristickej školy víťazkami

V polovici apríla 2022 sa konalo regionálne kolo súťaže. Študentka Anna Tulíková zo septimy skončila na treťom mieste, Dana Dolinajová z III.F a Sanela Andrejkovičová z 5. B získali prvé miesto a postúpili do krajského kola. 68. ročník krajského kola Hviezdoslavovho Kubína sa konal 27. apríla 2022 v Bzinciach pod Javorinou. Tento ročník bol mimoriadny aj preto, lebo jeho účastníci si pripomenuli 150. výročie narodenia spisovateľky Ľudmily Podjavorinskej, ktorej meno nesie aj miestna škola. V náročnej konkurencii naozaj vynikajúcich recitátorov získala Sanela Andrejkovičová z 5. B triedy krásne 3. miesto.

Veľká prestávka na školskom dvore

Už vyše mesiaca je jar. Zvieratká sa zobúdzajú zo zimného spánku, stromy a kvety začínajú kvitnúť, dni sa predlžujú a slniečko má ostrejšie lúče. Aj keď počas apríla je „aprílové“ počasie a príroda sa nevie rozhodnúť, či bude pršať, alebo svietiť slnko, žiaci piaristickej školy teplejšie dni využívajú na to, aby si počas veľkej prestávky vyvetrali hlavy. Na školskom dvore hrajú futbal, vybíjanú alebo sa aspoň idú nadýchať čistého vzduchu.

Olympiáda vo francúzskom jazyku

Sophia Lalahová z kvinty sa pri svojej premiérovej účasti v celoslovenskom

kole, ktoré preveruje najlepších francúzštinárov Slovenska, nestratila. Obsadila pekné 5. miesto. Ako mladšia vo svojej kategórii 2A si obzrela konkurenciu a budúci školský rok je rozhodnutá opäť zabojovať o postup medzi elitu.

Pripravil: Mário Orság (sexta)

Foto: archív školy

Slovenské veľkonočné zvyky v školskom klube

Počas veľkej prestávky sa žiaci môžu nadýchať čerstvého vzduchu na školskom dvore

Sophia Lalahová z kvinty sa zúčastnila celoslovenského kola francúzskej olympiády

Úspech v žurnalistickej súťaži

Nádejný žurnalista Mário Orság zo sexty, ktorý už pre školský blog získal viacero cenných rozhovorov so športovcami (napríklad s Marekom Hamšíkom, Jurajom Kuckom, Matejom Tóthom), sa vo štvrtok 28. apríla zúčastnil vyhodnotenia súťaže MEDart v Ružomberku.

Usporiadateľom súťaže bola Katedra žurnalistiky Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity a jej súčasťou boli i viaceré workshopy. V rámci nich si záujemcovia o svet médií mohli vyskúšať prácu s profesionálnymi novinármi. Workshop týkajúci sa tlače viedol Pavol Rábara z Postoja, rozhlas Marcel Páleš z RTVS, fotografiu Braňo Račko z denníka Nový Čas a televíziu Miroslav Frindt takisto z RTVS.

Podobne ako workshopy boli rozdelené i súťažné kategórie, do ktorých mohli stredoškóľáci poslať svoje žurnalistické výtvory a získať tak spätnú väzbu odborníkov i cenné rady do budúcnosti. Do súťaže sa celkovo zapojilo 165 súťažiacich a spomedzi nich bol Mário Orság vybraný ako jeden z najlepších. V kategórii tlač obsadil 3. miesto.

Mário Orság uspel v žurnalistickej súťaži MEDart

Petra Humajová

Farnosť Prievidza – mesto pripravuje letný tábor pre deti od 6 do 13 rokov

Cesta do kráľovstva

Registrácia:

www.tabor.farapd.sk

Tešíme sa na vás!

Suma: 130€

Kedy: 17.7.–23.7.2022

Kde: Kostol'any pod Tríbečom

Toto podujatie bolo podporené z dotácie schémy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Programy pre rok 2014 – 2021, ktoré administruje IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže.

Ďakujeme aj všetkým anonymným sponzorom.

Zo zápisov farskej kroniky - II. časť

- 1. mája 1926 požehnal kaplán František Haspra obnovený kamenný kríž s novým korpusom Pána Ježiša na cintoríne v Hradci. V tento deň bývala v tamorejšej kaplnke slávnostná bohoslužba.
- 3. mája 1926 bol položený základný kameň kaplnky vo Veľkej Lehôtke, do ktorého boli uložené pamätné listiny.
- 20. mája 1928 bola táto kaplnka, zasvätená Kristovi Kráľovi, slávnostne posvätená biskupom Mariánom Blahom.
- 10. mája 1937 prijal Biskupský úrad vo Svätom Kríži založenie omšovej fundácie za zosnulého Ernesta Šporzona, bývalého notára v Prievidzi a za jeho manželku.
- 13. mája 1942 usporiadali katolícke spolky oslavu pri príležitosti 25. výročia vysviacky Svätého Otca Pia XII. za biskupa.
- 9. mája 1948 prijalo 768 birmovancov sviatosť birmovania.
- 9. mája 1949, v deň sviatku Božieho Tela, boli slúžené o siedmej hodine večer hlavné bohoslužby s procesiou po námestí.
- V máji 1968 boli zavedené večerné sväté omše vo farskom kostole, počas ktorých účinkovali mladí veriaci v bigbeatovej skupine.
- 27. mája 1969 bolo vo farskom kostole pásmo duchovnej poézie. Jeho obsahom bol výber z veršov Michala Quoista: „Pane, tu som“ so sprievodom gitary.
- 1. mája 1971 bol daný do užívania Dom smútku na cintoríne.
- 23. mája 1975 udrhel do veže Mariánskeho kostola blesk a poškodil murivo veže na troch stranách spolu s elektrickým vedením.
- 11. mája 1986 zomrel bývalý prievidzský dekan Jozef Kliman. Jeho telo bolo uložené na odpočinok v Prievidzi 16. mája.
- Od prvej májovej soboty v roku 1990 začal biskup Rudolf Baláž každomesačné fatimské soboty na Starých Horách, na ktorých sa pravidelne zúčastňovala aj prievidzská mládež.
- 6. mája 1990 bola zavedená každonedeľná svätá omša o 9.00 hod. v Mariánskom kostole. V ten istý deň sa začalo s opravou prepadnutého stropu na „necpalskej kaplnke“ vo farskom kostole.
- 15. mája 1990 sa do našej farnosti vrátili po dlhých rokoch rehoľné sestry mariánky.
- 1. mája 1991 ukončil po 26 rokoch organovania svoju službu Emil Masarik. Na jeho miesto nastúpil Ľudovít Košťalik ml.
- 10. mája 1992 mal v piaristickom kostole primičnú svätú omšu Virgil Čierny z rehole redemptoristov.
- Od 3. mája 1994 preberal postupne všetky administratívne farské práce ašpirant na diakonskú vysviacku Ján Farbiak.
- 28. mája 1995 sa kaplán Ondrej Šmidriak zúčastnil na posviacke nového evanjelického chrámu na sídlisku Zapotôčky.
- 1. mája 1997 posvätil biskup Rudolf Baláž stavebný pozemok a základný kameň pre nový kostol v Hradci.
- 19. mája 2001 prijal kňazskú vysviacku prievidzský rodák, piarista Stanislav Šimkovič, a 20. mája slúžil v piaristickom kostole primičnú svätú omšu.
- 30. mája 2003 oslávila piaristická základná škola 10. výročie založenia. Pri tejto príležitosti slávil svätú omšu v piaristickom kostole biskup Rudolf Baláž.
- 18. mája 2004 usporiadal 14. zbor skautov a skautiek Watomika v klube piaristických škôl vernisáž výstavy usporiadanej pri príležitosti 80. výročia vzniku skautingu v Prievidzi.
- 1. mája 2010 bol za administrátora farnosti Prievidza - Zapotôčky menovaný Ján Skurčák.
- 19. mája 2012 prijal v Krakove náš rodák Dušan Hricko, člen rádu Bosých Karmelitánov, kňazské svätenie.

Pavol Schmidt

Predstav si, že na druhej strane si ty

Od začiatku vojny sa Ivan Sýkora (59) stará o ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny. Bol pri vytvorení iniciatívy Prievídza pomáha Ukrajinu, ktorá v našom regióne spojila ľudí ochotných pomáhať. Okrem aktivít na Hornej Nitre cez občianske združenie Berkat Slovensko organizuje aj doručenie humanitárnych zbierok priamo na Ukrajinu.

▪ Už dva mesiace prakticky každý deň pomáhaš v Prievídzi a okolí ľuďom z Ukrajiny, ktorí utekajú pred vojnou. Vládzeš ešte?

Vládzem, a keď nevládzem, „utečiem“ za vnúčencami, ktoré ma nabijú energiou. Alebo idem von a mocem sa okolo domu. Našťastie nie som na tú pomoc sám - a to je dobre. Spolu so synom Matejom sa snažíme zapojiť viacerých dobrovoľníkov a delegovanie aktivít sa nám darí. Som za to vďačný.

▪ Občianske združenie Berkat Slovensko spolu s mestom Prievídza, občianskym združením Spolu sme Prievídza, Galériou Jablŏň a ukrajinskými aj slovenskými dobrovoľníkmi vytvorilo spoločnú iniciatívu Prievídza pomáha Ukrajinu. Koľkým ľuďom v Prievídzi a okolitých obciach ste pomohli? Koľkí sa spoliehajú na vašu pomoc momentálne?

Získať presné údaje bol od začiatku problém. Ved' aj ty dobre vieš, čím sme si v úvode prešli a aké náročné je získať hodnoverné údaje. Pri zabezpečení ubytovania sme odhadovali počet ľudí, ktorým sme pomohli, či už krátkodobo, alebo na dlhšiu dobu, na viac ako 300. Vzhľadom na to, ako dynamicky sa najmä v prvých týždňoch všetko menilo, si dovoľím tvrdiť, že to bolo reálne vyššie číslo. Dnes máme „presné“ dáta z dotazníkov, z ktorých vyplýva, že potravinovú pomoc od nás dostáva 274 osôb, z toho 131 detí, a ďalšie dotazníky ešte nie sú spracované. Zároveň platí, že to je len časť ľudí, ktorí sa nachádzajú v regióne. Môj súkromný odhad je, že tu je ešte veľká skupina Ukrajincov, približne 200 osôb, o ktorých sa starajú občania aj firmy, ktorí

im poskytli ubytovanie. Vnímam to ako spoločnú pomoc všetkých ľudí, ktorým na tom záleží a majú srdce na správnom mieste.

▪ Ukrajinským rodinám po celý čas okrem iného pomáhate aj darmi potravín, ktoré im dobrovoľníci pravidelne vydávajú v Galérii Jablŏň - bývalom baníckom učilišti. Dokážete ich ešte zabezpečiť? Je stále aktuálne prispievať do humanitárnych zbierok potravín?

Zatiaľ dokážeme, aj vďaka tomu, že občania reagujú a pomáhajú. Určite je stále aktuálne prispievať aj do zbierok potravín. Darcovia nám priebežne pomáhajú dopĺňať sklad. Pre pomoc si prichádzajú desiatky rodín. Tu musím zdôrazniť aj ozaj výdatnú pomoc od Nestlé Slovensko, COOP Jednota Prievídza aj pekárni Dobrota, ktoré nám pomohli a pomáhajú opakovane, čo je veľmi potrebné a cenné.

Snažíme sa aj ináč. V týchto dňoch spúšťame v spolupráci s predajňou Libex akciu Kúp a daruj. Poskytli nám možnosť osloviť ich zákazníkov, aby kúpili niečo navyše a darovali. A stále sa spoliehame na dary od

verejnosti. Vzájomne sa to dopĺňa s tými firemnými, a to je výborné. Len prosíme, aby darcovia nenosili hocičo, a snažili sa sledovať naše výzvy a potreby. V sklade potravín máme takto už od začiatku pomoci jednu fľašu octu, z ktorej sa stal trošku taký „maskot“ a predmet našich žartov.

▪ **V posledných týždňoch ste na stránke www.prievidzapomaha.sk uverejnili viacero príbehov ľudí z Ukrajiny, ktorí našli útočisko na Hornej Nitre. Pomáha to darcom viac pochopiť ich potreby a prejaviť solidaritu?**

Jednoznačne áno. Pomoc Ukrajine znie tak všeobecne. Keď si prečítaš konkrétny príbeh a vcítiš sa do neho, zrazu pochopíš, že na ich mieste si mohol byť ty, tvoja rodina, tvoji priatelia a kamaráti. A keď si predstavíš, že si na ich mieste a tvoj bežný život sa zmení úplne radikálne a musíš si okamžite zbalit pár vecí a utekať pred skazou, tak to nemôže nechať ľahostajného nikoho, kto má v sebe trochu citu.

▪ **Často v týchto dňoch zaznieva, že solidarita verejnosti postupne ubúda, a pomáhať ľuďom z Ukrajiny je preto stále ťažšie. Cítiš to tak aj u nás?**

Zvláštne je, že ja tento pocit nemám a dúfam, že nemám na očiach ružové okuliare. Prečo si to myslím? Len čo sme dali ciele výzvy na konkrétnu potravinovú pomoc, reálne sme pocítili nárast darov od bežných ľudí. Rozposielam osobné prosby mailom medzi svoje aj biznis kontakty a pýtam financie, odozva je priaznivá. Zverejnili sme na darcovskej platforme Donio.sk konkrétne príbehy ľudí s výzvou na pomoc a po krátkom čase Matej prvý výzvy uzatváral a budúci týždeň odovzdáme peniaze prvým rodinám.

Ale samozrejme, celospoločensky nás čaká náročné obdobie. Dúfam, že ho zvládneme so ct'ou. Stačí si osvojiť jednoduché pravidlo: „Predstav si, že si ty na druhej strane, a správaj sa tak, ako by si chcel, aby sa k tebe správali iní.“

▪ **Kríza ukazuje aj slabé miesta a nie všetko funguje ideálne. V médiách sa**

skôr dozvedáme o tom, čo pri riešení utečeneckej krízy nefungovalo. Vieš naopak povedať príklad niektorej zložky štátu, ktorá fungovala dobre, a môžeme ju za nasadenie a pomoc pochváliť?

V úplnom začiatku bola boľavým miestom štátu registrácia na oddeleniach cudzineckej polície, kde v nevyhovujúcich podmienkach čakali prevažne matky s deťmi aj starší ľudia päť hodín a žiaľ, aj viac. To boli ozaj zlé situácie a podaril sa malý zázrak. Spojili sme sa s kapitánom Mušákom z trenčianskej pobočky cudzineckej polície. Spolu so zástupcami mesta Trenčín nás prijal, vypočul a našli sme spoločné riešenie.

Zriadila sa veľká čakáreň, kde postupom času pribudli televízory, malý „detský kútik“, zaviedol sa systém „časeniek“. Tiež tam nastúpili dobrovoľníci, ktorí zadávali údaje do systému, takže pracovníci polície mali predpripravené dáta. Čas čakania sa výrazne skrátil a celý proces sa „poľudštil“. Práve včera mi pán Mušák volal, že si môžeme prísť po notebook, ktorý som im požičal. „Čakáreň“ sa už ruší, pretože vybavujú priebežne bežný počet ľudí.

V Prievidzi isto spomeniem Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, kde od začiatku nastavili proces fungovania tak, aby vedeli vybaviť ľudí z Ukrajiny čo najlepšie. To sa potvrdilo aj v reálnom živote.

Samú chválu počujem aj na ochotné pracovníčky Mestského úradu v Prievidzi, ktoré pomáhajú s vybavením papierových formalít. Všetko je to o ľuďoch a o ich prístupe napriek prísnej legislatíve a fungujúcej mašinérii. A to platí vždy, nielen v týchto ťažkých časoch.

▪ **Berkat Slovensko so svojimi aktivitami neostal len na Hornej Nitre, ale pomáha aj priamo na Ukrajine. Ako sa vám tam už podarilo pomôcť?**

Vychádza rozšírené číslo Bartolomeja? (Úsmev.) Budem stručný, lebo keby som chcel povedať o každej aktivite, ktorá sa podarila, bolo by to aj na samostatný rozhovor. Berkat funguje aj v normálnych

časoch na konkrétnej adresnej pomoci, na hojnosti z mála. Mali sme šťastie, že sa nám cez ukrajinského lekára Ľuba Kletzka, ktorý pôsobí tu v regióne a pomáha neskutočným spôsobom, podarilo spojiť s „centrálnym zásobovacím sklados“ pre vojenské nemocnice, s ukrajinskými dobrovoľníkmi z mesta Rizne. Prevažne ide o vdovy po prvej vojne v rokoch 2014 - 2018, ktoré odvádzajú úžasnú prácu priamo pre prvú líniu, a tiež s dobrovoľníčkou Annou, ktorá pomáha tu a jej rodičia v Odeze. To sú naše tri ukrajinské mosty, vďaka ktorým zasielame materiálnu pomoc, najmä zdravotnícky materiál, resp. „všetko“, čo zastaví krvácanie. Stal sa zo

mňa špecialista na škrtidlá. Prebehol mi mráz po chrbte, keď môj nový ukrajinský priateľ Anton u nás doma v kuchyni povedal vetu: „Vy si neviete predstaviť, koľko ľudských životov ste zachránili.“ A to išlo vtedy len o „blbé“ autolekárníčky, ktoré sme získali od darcu vo väčšom počte, doplnili ich o ďalšie veci a poslali na Ukrajinu.

Za rozhovor ďakuje Alojz Vlčko, ktorý je zapojený v iniciatíve Prievidza pomáha Ukrajine ako zamestnanec mesta Prievidza.

Foto: Karol Urban (portrét), archív iniciatívy Prievidza pomáha Ukrajine (zbierka)

Zásielka tlakových obväzov zachránila na Ukrajine mnoho ranených

Materiálna zbierka skompletizovaná, označená, šoférka Inna (vľavo) pripravená vycestovať

Ivan Sýkora - vyrastal v Prievidzi. Po skončení gymnázia študoval v Bratislave na elektrotechnickej fakulte. Vlastní počítačovú firmu. S manželkou Ivetou má dve deti a je už aj šťastným starým otcom dvoch vnúčencov. So synom Matejom pôsobia ako dobrovoľníci v občianskom združení Berkat Slovensko a okrem iného organizujú festival JEDEN SVET v Prievidzi. Keď sa vojna skončí, plánuje sa ísť pozrieť na Ukrajinu a ešte viac sa tešiť z každodenných maličkostí. Jeho celoživotným krédom je: „Človek je rozhodujúci.“

Služit' ochotne a s otvoreným srdcom

Čo do hĺbky znamená služiť, byť niekomu služobníkom? Týka sa slovíčko služiť iba tých, pre ktorých sa služba stala zamestnaním? Tých, ktorí sú za slúženie platení? Iste nie. Ak by to bola pravda, obraz tohto sveta by bol ešte smutnejší ako teraz.

Láska človeka k človeku musí byť nevyhnutne podopretá službou, ak má byť láskou nielen prijímajúcou, ale i dávajúcou. A práve stelesnením takejto lásky, lásky a služby v jednom, je služobník Boží - Ježiš Kristus. On, Boží Syn, je svojím Otcom zmocnený k službe. Prišiel služiť celou svojou bytosťou; celý jeho pozemský život bol tou najvyššou možnou službou. Službou Boha padnutému človeku.

Pozvaní do služby

Zamyslime sa nad nezvyčajnou formou tejto nezvyčajnej služby. Boh sa k tejto službe naplno priznal. Keď sa totiž nazývame Kristovými, sme pozvaní do jeho služby. Tak ako on slúžil tomuto svetu pravou zvesťou o Bohu, i nás povolal slúžiť zvesťou evanjeliových právd. Tak ako on liečil chorých, aj my máme prichádzať k chorým na tele či na duši a pomáhať im v ich ťažkej situácii.

Ježiš však išiel ešte ďalej. Urobil niečo, čoho nebol schopný žiadny človek, hoci by aj bol veľký. Pán Ježiš vo svojej službe a láske k ľuďom bol ochotný ísť až na golgotský kríž a umrieť zástupnou smrťou, bez viny. To je tá najväčšia služba pre nás - služba spasenia! A ňou nám prišiel služiť Boží Syn. Jeho službou sme my povolaní k službe.

Služiť s radosťou v srdci

Ale aká je tá naša služba? Sme v nej takí verní a zapálení, ako kresťania majú byť? Osvojili sme si myšlienku služby blížnym, ako jedinú cestu služby Bohu? Sme, nehľadiac na postavenie, vek a rozličné nadanie, oddaní služobníci Boží? Alebo sa skôr spoznávame v dvanástich učeníkoch hádajúcich sa o to, kto z nich je väčší? Ako je to s nami? Ako je to s každým z nás osobne?

Možno nám prichádzajú na myseľ konkrétne situácie, keď sme zlyhali v službe, keď sme chceli byť radšej pánmi ako slúžiacimi... Áno, takéto konkrétne odhalenia bolia, obviňujú. Ale práve vtedy, keď prichádza obvinenie a ľútosť, vtedy prichádza i Božie slovo o tom, že naloženú trstinu nečaká dolomenie a tlejúci knôť nebude uhasený.

V pokání prichádza Božie uistenie, že ak sme sa aj nachádzali na pokraji duchovnej smrti, budeme obživení; že ak nás čoraz viac začala obklopovať tma, v priblížení sa ku Kristovi k nám opäť príde svetlo. Ježiš ako pravý človek i Boh nám chce poslúžiť i dnes. Prijmeme jeho službu a aj my mu slúžme s radosťou v srdci.

Aj Cirkev nás pobáda k službe

V Cirkvi jestvuje rozličnosť služieb, ale jednota poslania. Apoštoli a ich nástupcovia dostali od Krista poverenie učiť, posväcovať a viesť v jeho mene a jeho mocou. Ale i laici majú svoj podiel na poslaní všetkého Božieho ľudu v Cirkvi a vo svete, pretože sú účastní na Kristovom kňazskom, prorockom a kráľovskom úrade. Apoštolát skutočne vykonávajú ohlasovaním evanjelia, posväcovaním ľudí a úsilím, aby sa časný poriadok naplnil a zdokonalil duchom evanjelia, takže ich účinkovanie v tomto poriadku vydáva presvedčivé svedectvo o Kristovi a slúži na spásu ľuďom.

Keďže však k laickému stavu patrí žiť vo svete a uprostred svetských záležitostí, laici majú od Boha povolanie, aby zapálení kresťanským duchom, na spôsob kvasu, uskutočňovali vo svete svoj apoštolát. Na vykonávanie tohto apoštolátu Duch Svätý, ktorý posväcuje Boží ľud kňazským účinkovaním a sviatosťami, udeľuje veriacim

osobitné dary (porov. 1 Kor 12, 7), „každému, ako chce“ (1 Kor 12, 11), aby aj oni - „podľa toho, kto aký dar dostal“ - navzájom si ním pomáhali „ako dobrí správcovia mnohotvárnej Božej milosti“ (1 Pt 4, 10), na zveladenie celého tela v láske (porov. Ef 4, 16).

Prijatím týchto chariziem, i tých najmenších, pre každého veriaceho vzniká právo a povinnosť uplatňovať ich v Cirkvi a vo svete na osoh ľudí a povznesenie Cirkvi v slobode Ducha Svätého, ktorý „veje, kam chce“ (Jn 3, 8), a zároveň v spoločenstve s bratmi v Kristu, najmä s vlastnými pastiermi, ktorí majú úlohu posudzovať pravosť a správne používanie ich chariziem, no nie aby uhasili Ducha, ale aby všetko skúmali a držali sa toho, čo je dobré (porov. 1 Sol 5, 12, 19, 21).

Keďže Kristus, ktorého poslal Otec, je prameňom a počiatkom celého apoštolátu Cirkvi, je zrejmé, že plodnosť apoštolátu laikov závisí od ich životného spojenia s Kristom, ako to on sám hovorí: „Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť“ (Jn 15, 5). Tento život dôverného spojenia s Kristom sa udržiava v Cirkvi duchovnými prostriedkami, ktoré sú spoločné všetkým veriacim, najmä činnou účasťou na posvätnnej liturgii.

Tieto prostriedky majú laici používať tak, aby pri riadnom plnení svetských povinností v bežných podmienkach života nestrácali svoje životné spojenie s Kristom, lež aby ho trvalo prehlbovali podľa Božej vôle. Po tejto ceste majú laici napredovať k svätosti s odhodlaným a radostným duchom, usilujúc sa múdro a trpezlivo prekonávať prekážky. Ani starosť o rodinu, ani iné svetské povinnosti nemajú byť vylúčené z ich spôsobu duchovného života, ako hovorí apoštol Pavol: „... čokoľvek hovoríte alebo konáte, všetko robte v mene Pána Ježiša a skrze neho vzdávajte vďaka Bohu Otcovi“ (Kol 3, 17). Takýto život si vyžaduje stále uplatňovanie viery, nádeje a lásky.

Výzva koncilových otcov

Posvätný koncil naliehavo prosí všetkých laikov, aby ochotne a s otvoreným srdcom odpovedali na Kristov hlas, ktorý ich práve teraz volá so zvýšenou nástojčivosťou, i na podnety Ducha Svätého. Najmä mladší aby prijali túto výzvu s nadšením a veľkoryso vo vedomí, že sa vzťahuje na nich. Lebo sám Pán prostredníctvom posvätného cirkevného snemu opätovne volá všetkých laikov, aby sa čoraz viac zomýnali okolo neho a zúčastňovali sa na jeho spasiteľnom poslaní, aby pokladali jeho záujmy za svoje vlastné (porov. Flp 2, 5). On ich znovu posielal do každého mesta a všade tam, kam sa sám chystá ísť (porov. Lk 10, 1), aby sa mu stali spolupracovníkmi v rozmanitých podobách a spôsoboch jediného apoštolátu Cirkvi, ktorý treba ustavične prispôbovať novým, aktuálnym potrebám. Nech teda ustavične pracujú na Pánovom diele s vedomím, že ich námaha v Pánu nie je zbytočná (porov. 1 Kor 15, 58).

Text: Miroslav Turanský
Foto: Mária Melicherčíková

Bibliografia:

APOSTOLICAM ACTUOSITATEM, DEKRÉT O APOŠTOLÁTE LAIKOV: V Ríme pri svätom Petrovi 18. novembra 1965. (Dokument II. Vatikánskeho koncilu)

Skauti putovali na kalváriu vo Veľkých Uherciach v nedeľu 27. marca 2022

Varenie na charite na Svätú sobotu

Tešiteľky Božského Srdca na stretnutí 23. apríla 2022

V nedeľu 27. marca 2022 k nám zavitali tri rehoľné sestry sv. Vincenta de Paul

Pavol Škovránek na Veľkonočný pondelok 18.4.2022 polieval svätenou vodou i šibal korbáčom

... s Pavlom Schmidtom, asistentom učiteľa na piaristickej základnej škole

Pavol Schmidt už niekoľko rokov pôsobí na Piaristickej základnej škole F. Hanáka v Prievidzi v pozícii asistenta učiteľa. V situácii prijímania ukrajinských žiakov do tejto školy, ktorú nikto nečakal, bol súčasťou tímu pedagógov starajúceho sa o adaptáciu týchto detí. Ako tento proces vníma?

1 V marci prijala piaristická škola prvých ukrajinských žiakov. Ty si bol aktívne prítomný pri ich adaptácii na nové prostredie. Ako prebiehala?

Prvé deti z Ukrajiny, ktoré k nám boli prijaté, prišli v druhej polovici marca. Postupne sme dostávali informácie, koľko detí a do ktorého ročníka príde. Prichádzali v etapách počas viacerých dní. Momentálne máme 4 deti v materskej škole, 12 detí na základnej škole a na gymnáziu sú 2 študenti.

Od začiatku neprebíhala len adaptácia týchto detí na nové prostredie, ale aj naša adaptácia na vzniknutú situáciu, ktorá bola pre každého nová. Na niektoré veci sa nedá pripraviť vopred tak úplne. Čo najskôr bolo treba nájsť vhodný priestor a vyučovací systém pre adaptačný čas.

Aj kvôli tomu, že deti prichádzali postupne, sa veci museli riešiť operatívne, často bez predošlého plánovania. Ja osobne by som túto skutočnosť vlastnými silami nezvládol. Som len jednou „latkou v plote“, ktorý tvoria viacerí ľudia prítomní v škole a ktorí mnohými spôsobmi pripravili ochranné územie týmto deťom. Ich zoznam by bol dlhý. Spomeniem aspoň Terezku Dubcovú a Beatku Jamriškovú, ktoré boli pri úplnom začiatku adaptačného času a sú jeho súčasťou aj v ďalšom období.

V prvé dni boli tieto deti oddelené od ostatných žiakov a v samostatnej učebni si zvykali na nové prostredie, na náš jazyk. Terezka ich denne pripravovala na vstup do tried. Predovšetkým bolo treba dať im pocit bezpečia, vysvetliť im slovenskú abecedu a následne ich učiť slovnú zásobu spojenú s písaním a čítaním slovenských slov a viet. Adaptácia bola teda vyplnená výukou, ale aj prechádzkami či časom pri športových aktivitách. Adaptačné dni boli veľmi významným krokom k tomu, aby mohli deti pokračovať v školskom živote v konkrétnych triedach.

2 Čím si bol pri týchto žiakoch príjemne prekvapený?

Mojou osobnou obavou pred príchodom týchto detí bolo hlavne to, že v tragickej situácii, ktorú prežívajú, nebudeme schopní vytvoriť im zázemie. Že ich smútok a trauma budú príliš silné na to, aby sa s nimi dalo pracovať v rámci školského života v zmysle odovzdania im niečoho zo stránky vzdelania, nielen zo zábavnej stránky, ktorú tvoria napríklad šport či hry. Veľmi ma však prekvapila ich bystrosť, národné cítenie, rýchla adaptácia. V krátkom čase sa dokázali naučiť niektoré slová či jednoduché vety. Veľmi často znejú z ich úst ukrajinské piesne či heslá, ktoré vyjadrujú ich príslušnosť k ukrajinskému národu. Počas prestávok veľmi radi spoznávajú priestory školy, prechádzajú sa a dokážu nájsť cestu chodbami, ktoré tvoria dosť zložitý a rozľahlý priestor.

3

Ak sa s deťmi z Ukrajiny dostaneme do kontaktu, akými spôsobmi im podľa teba môžeme najúčinnšie pomôcť?

Táto téma je veľmi obsiahla. Z pohľadu nás, pedagógov, je tou najúčinnjšou pomocou bezpochyby neustále vytváranie toho najbezpečnejšieho a najpohodovejšieho prostredia, aké sme schopní vytvárať. To je základom pre všetko ostatné. Keď tieto deti cítia, že je okolo nich pokoj bez nervozity a zhonu, dá sa s nimi pracovať aj na niečom „vážnejšom“. Mohol by som tiež povedať, že pomocou je už len také podarovanie rôznych školských potrieb či úboru na telesnú výchovu.

Pre nás všetkých, nielen pre pedagógov, však platí niečo, čo prevyšuje všetko ostatné. A tým je zbavenie sa našej ľahostajnosti. Veľká časť nášho národa pokračuje vo svojich životoch tak, akoby žiadnej vojny nebolo. Žijeme si vo svojom pohodlí a dokonca mnohí z nás sú schopní zastávať hrôzy, ktoré sa dejú. Ukrajinských občanov nazývame príživníkmi a sme slepí voči skutočnému utrpeniu. Toto vnímam ako veľkú tragédiu a veľmi vážnu skutočnosť. Neuvedomujeme si, že už zajtra môžeme byť v rovnakej situácii. Naša ochota pomôcť týmto ľuďom, či už prijatím ich medzi seba, poskytnutím základných potrieb, zamestnaním, pokiaľ je to čo len trochu možné, robíme veľkú službu aj týmto deťom. Zázemie ich rodičov prirodzene prináša zázemie aj ich deťom.

Nevieme si predstaviť hrôzy, ktoré museli prežiť. Keď žiačka 4. ročníka rozpráva o tom, ako 4 dni cestovali, aby si zachránili život a ako museli spať v aute; keď sa dozvedáme, že domy či byty teraz už našich detí zničili bomby, je aj ťažké hľadať spôsoby, akými im skutočne pomôcť. Zbavenie sa našej ľahostajnosti je začiatkom tejto náročnej cesty.

Pripravila Petra Humajová
Foto: archív Pavla Schmidta

V Roku sv. Františka Xaverského môžeme získať úplne odpustky

Rok zasvätený sv. Františkovi Xaverskému trvá od 12. marca 2022 a končí tým istým dňom v roku 2023. Keďže naša diecéza patrí práve tomuto svätcovi, Vatikán schválil možnosť získania úplných odpustkov.

Návšteva katedrály v Banskej Bystrici alebo ktoréhokolvek farského kostola na území diecézy tretí deň v mesiaci či úcta k relikviám svätca sú cestami k odpustkom. Podmienkou je účasť na svätej omši, eucharistickej adorácii alebo spoločnej Liturgii hodín.

Pri všetkých troch spôsoboch je potrebný súbor modlitieb za zachovanie vernosti Slovenska ku kresťanskému povolaniu, za kňazské a rehoľné povolania a za ochranu zákona o ľudskej rodine. Okrem nich aj modlitba Pána, vyznanie viery, modlitby k Božej Rodičke Panne Márii a k sv. Františkovi Xaverskému.

Štvrtý spôsob sa týka starých, chorých a tých, ktorí z vážnych dôvodov nemôžu opustiť dom. Vzbudenie ľútosti nad hriechmi s troma obvyklými podmienkami sú požiadavkou. Nevyhnutnosťou je vykonať ich pred obrazom patróna a v spojení s posvätnými obradmi, najmä s jubilejnými sláveniami vysielanými v médiách. Tiež zverujú svoje utrpenia a ťažkosti Božiemu milosrdenstvu.

Mária Pytlová

Prečo niekedy človek nepomáha?

Všetci už veľmi dobre vieme, že služba, pomoc či práca pre druhých má pozitívny efekt pre nás samých. Preto nás možno niekedy zarazí, keď vidíme, ako je niekto v krízovej situácii pasívny.

V roku 1964 bola istá žena napadnutá neďaleko svojho bytu v New Yorku. Útok trval 30 minút a aj keď jej krik počulo viac ako 38 ľudí, niektorí dokonca pozerali z okien a boli svedkami útoku, nikto z týchto ľudí jej neprišiel na pomoc.

Pokus

Sociálni psychológovia John Darley a Bibb Latané mali podozrenie, že prítomnosť iných môže mať vplyv na rozhodnutie človeka ponúknuť pomoc v prípade núdze. Navrhli a vykonali výskum, aby potvrdili svoje podozrenie.

Vysokoškólakom bolo povedané, že sa zúčastňujú diskusie o probléme školy. Každý študent bol náhodne zaradený do diskusnej skupiny. Počas diskusie účastníci zrazu počuli, ako jeden z ostatných účastníkov, ktorý bol vlastne komplikom experimentátorov, volal o pomoc. Merala sa dĺžka času, ktorý potrebovali účastníci na to, aby ponúkli pomoc.

Výsledok: Čím viac ľudí bolo prítomných, tým menej bolo pravdepodobné, že účastníci ponúkli pomoc. Aké je na to vysvetlenie?

Volá sa Efekt okoloidúceho: prítomnosť okoloidúcich bráni alebo znižuje pravdepodobnosť, že pomôžeme tomu druhému. Čím viac okoloidúcich, tým menšia pravdepodobnosť, že poskytneme pomoc. Ide tu aj o Difúziu zodpovednosti - prítomnosť ostatných okoloidúcich vedie človeka k presvedčeniu, že zodpovednosť prevezmú tí druhí. Človek sa často domnieva, že ostatní sú na to kvalifikovanejší a lepšie pripravení.

Rozhodnutie pomôcť

Aké ďalšie faktory ovplyvňujú naše rozhodnutie pomôcť?

1. Nejednoznačnosť situácie - táto premenná sa týka toho, ako človek vníma vážnosť situácie, či skutočne verí, že sa niečo deje.

2. Súdržnosť s osobou v núdzi - čím viac sa človek stotožní s danou osobou v núdzi, tým je ochotnejší jej pomôcť.

Čo robiť

Takže čo vlastne robiť, keď ste svedkami nejakej zvláštnej situácie?

1. Sami zhodnotte potrebu pomoci. Prítomnosť iných okoloidúcich, ktorí neponúkajú pomoc, nás totiž môže viesť k mylnej myšlienke, že daná osoba pomoc nepotrebuje.

2. Prevezmite zodpovednosť za pomoc. Už či ste pripravení, alebo nie, ste prítomní v danej situácii. Je vždy lepšie urobiť všetko, čo si myslíme, že môžeme urobiť, ako do konca života ľutovať, že sme niečo neurobili.

Mgr. Zuzana Liptáková

O.Z. Lepšie ja - poradenstvo, semináre, kurzy

Foto: Mária Melicherčíková

Ako sa priblížiť k Bohu a spoznať seba samého

Asi každý z nás si pod slovom „služba“ predstaví skutok, ktorý konáme v niekoho prospech. Obetujeme svoj čas a svoje sily, aby ten druhý človek niečo získal. Na druhej strane my dostaneme malú odmenu alebo slovo „ďakujem“.

So službou sa stretávame každý deň a možno si to mnohokrát ani neuvedomujeme. Naozaj by sme mali brať službu ako niečo, z čoho najviac získava druhá strana? Osobne som presvedčený, že je to práve naopak.

Kráľ, ktorý slúžil

Z histórie vieme, že služba sa medzi ľuďmi vyskytuje už od začiatkov budovania civilizácie. Poddaní boli nútení slúžiť svojmu pánovi za stravu alebo strechu nad hlavou a vo vyšších kruhoch bola služba považovaná za celkom slušnú prácu.

Dokonca aj z rôznych príbehov a rozprávok poznáme kráľov oblečených do šarlátových plášťov a okolo nich služobníctvo v hlbokom úklone s plnými rukami všetkého, čo si ich kráľ zažiada. Ale jedného dňa, kedysi veľmi dávno, k nám prišiel kráľ, ktorý bol úplne odlišný od tých ostatných.

Namiesto toho, aby všetci slúžili jemu, slúžil on im. A práve preto sa stal kráľom všetkých kráľov. Všetci poznáme ten príbeh, ktorý nás všetkých spojil. Ale myslím, že hlavne zmenil náš pohľad na svet.

Taška nás spojila

Pred pár rokmi som išiel pešo domov z obchodu a uvidel pred sebou staršiu paniu s väčšou taškou v ruke. Pocítil som túžbu ponúknuť jej pomoc a aj ten malý hlások, ktorý má každý z nás v hlave, mi nahováral, aby som jej pomohol. Podišiel som teda k nej a ponúkol sa, že jej tú tašku odnesiem až k nej domov.

Okrem toho, že som bol obdarený veľkým úsmevom a vďačnými očami, povedala mi slová, na ktoré nikdy nezabudnem: „Veľmi pekne ti ďakujem, mladý muž. Vieš, práve pred chvíľou som sa modlila a prosila Boha, aby mi poslal niekoho,

kto by mi s touto ťažkou taškou pomohol. Sama by som to totiž neodniesla. A o malú chvíľku si prišiel ty.“

Stretnutie s Bohom

Každá služba je pre nás príležitosť na stretnutie s Bohom. Vôbec nezáleží na tom, či je to malá rada druhému, pomoc s upratovaním alebo spontánne rozhodnutie pomôcť niekomu s niečím, s čím sa trápi. Ktovie, možno to je ten moment, v ktorom chce Boh konať našimi rukami a ukázať svoju prítomnosť.

Práve tým, že niekomu pomôžeme alebo preukážeme službu, podobáme sa Pánu Ježišovi vo Svätom písme. Každá naša služba je jeho zázrakom, ktorý vykonáva skrze nás. Stávame sa jeho učeníkmi, jeho obrazom, a získavame niečo, čo má neoceniteľnú hodnotu, väčšiu ako peniaze alebo majetok: nové priateľstvá, príležitosti, skúsenosti, prejavy lásky, úsmevy druhých. Práve tieto skutky definujú, čím sme a sú tým jediným, čo si so sebou vezmeme, keď pôjdeme ďalej.

Text: Marko Šamaj

Foto: Alojz Vlčko

Boj s prírodou

4. 4. 2022

Bolo to pred tromi týždňami, v nedeľu trinásteho. Prichádzajúc do Detvy sme stretli hasičské auto. A potom sa mojím očiam naskytol obraz hrôzy. Čierna krajina. Niekoľko opäť vypaľoval trávu a nebyť rýchleho zásahu štyroch hasičských posádok, zhoreli by aj okolité domy.

„Koľko mŕtvych!“ napadlo mi. Rýchlosť šíriaceho sa ohňa nedala totiž väčšine drobných živočíchov šancu na útek. Zle obrobená pôda sa týmto „lacným“ a rýchlym riešením stala ešte nekvalitnejšou a miesto krásy sa otvoril priestor najmä inváznym rastlinám. Pohľad na zdevastovanú zem mi opäť pripomenul Hviezdoslava:

„— Nuž, človeče, tys' pánom prírody? ty že máš právo rozhodovať nad ňou? Prv seba opanuj! skrot' kázňou vládnu: kto pán je nad sebou, ten vývodí, i hrdina je pravej slobody, bo s každým zdielny na nej mierou riadnu; ináč je otrok, čo rukou kradmou tak seba, ako iných oškodí.“

Vládnut' sebe, svojim túžbam a vášňam je cieľom duchovného rastu. I prebiehajúce pôstne obdobie nás volá, aby sme premohli sebeckto láskou, nad presadzovanie svojich záujmov postavili počúvanie druhých a otvorili si oči pre ich potreby. Nie je to cieľ ľahko a rýchlo dosiahnuteľný, ale lacné a rýchle riešenia väčšinou ubližujú. Krajine i nám samým.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtvs.sk

Nový obraz

11. 4. 2022

Včera sme vstúpili do Veľkého týždňa. Blížime sa k Veľkej noci, sviatku, ktorý my, kresťania, slávime na pamiatku Ježišovho umučenia a zmŕtvychvstania už takmer 2000 rokov. Nadviazali sme na slávenie židovské. Kristus však dal týmto dňom nový zmysel, uzatvoril Novú zmluvu a ponúkol nový obraz Božieho pôsobenia a víťazstva.

Izrael vyšiel z Egypta po smrti prvorođených a potopení prenasledovateľov v mori. Kristus víťazí nie obetou druhých, ale seba, svojho života. To je skutočné zviditeľnenie Božej lásky a všemohúcnosti.

Tak to chápe i Hviezdoslav v Krvavých sonetoch, sledujúc modlitby národov za víťazstvo:

„A ešte blud ten! krivé pochopy,

čo ako rohy strkajú a kolú: —

Čuls', Bože? tvoju pokúšali vôľu!

O triumf tlčú nebies na stropy,

t'a vznešeného nad ich zmutky-chút'ky,

zvú v spor svoj: — Bojuj, vraj, ich na strane!...

Či si ty Mars, čo krvavé rád skutky?

Baal? Jahve? — Neslýchane trôfané:

tvoj vehlas miešať ľudskej do pohnútky!

Súd: je to vzývanie, či rúhanie?“

Pripravujúc sa na veľkonočné obrady, vzývanie Božieho mena, si uvedomujem, že tak nemôžem robiť v sebeckte či na úkor iných, ale s nimi a pre nich, v skutočnej veľkonočnej láske.

Dozrievanie

18. 4. 2022

Tak tu máme druhý deň veľkonočnej radosti. V liturgii je ich osem a potom ešte dozvuk šiestich týždňov. V tomto prvom sa znovu a znovu vraciame k udalostiam okolo Ježišovho zmŕtvychvstania. Ich opis ukazuje obrovské prekvapenie a nedôveru. Apoštolí nevedeli uveriť, že Božie víťazstvo, spása, môže vyzerat' takto. Rozprávania o veľkých Božích skutkoch z minulosti totiž vyzeralo inak.

Aj oni teda od Mesiáša čakali niečo iné. Sklamanie, ktorému podľahli, vidiac jeho slabosť a utrpenie, a následná neistota okolo Ježišovej osoby, jeho poslania a moci, boli obrovské. Až postupne vďaka stretnutiam so Vzkrieseným a vďaka pôsobeniu Ducha Svätého dospeli k poznaniu, že nie ich predstavy, ale toto bolo naplnenie Božieho plánu.

Aj my vo svojej viere len postupne dozrievame. Nedávno mi napísala mladá lekárka a mamička: „V osobnom prežívaní viery som sa od štádia, keď som mala na všetko odpoveď, dostala k tomu, že je pre mňa Boh tajomstvom.“ Aj ja ako starnem, stále viac si uvedomujem, že o Bohu, jeho plánoch, zámeroch so svetom i so mnou, viem veľmi málo. A nemyslím si, že by neznalosť stopercentných odpovedí bola vecou senility. Dúfam, že je to dozrievanie, lebo toto vedomie a skúsenosť života s Bohom ma učí stále väčšej dôvere.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Marek evanjelista

25. 4. 2022

Aj keď história pozná i veľkého cisára Marka Aurélia, nám je bližší muž, o ktorom síce veľa nevieme, ale jeho dielo dobre poznáme. Podľa starokresťanskej tradície Marek napísal v šesťdesiatych rokoch prvého storočia v Ríme evanjelium, v ktorom podal svedectvo a kázanie apoštola Petra. Je najstaršie a prvé z kánonických evanjelií a bolo základným prameňom pre Matúšov i Lukášov spis. Marek v ňom chcel ukázať, že Ježiš z Nazareta je Mesiáš, Syn Boží a súčasne Syn človeka, ktorý svojimi zázrakmi dokázal svoju božskú moc.

Jeho štýl je jednoduchý a stručný, udalosti zobrazuje živo a názorne. Viac ako ostatní si všima city a dojmy konajúcich osôb, vrátane Ježiša: „s hnevom si ich premeral“, „namrzený im povedal“, „s láskou naňho pozrel“, atď. Ježiša opisuje v plnosti ľudského prežívania: je hladný a smädný, unavený, opanuje ho strach pred smrťou a pod.

Jeho spolucítenie a účasť na prežívaní reality mi pripomenulo, že netreba veľa slov, stačí vidieť do vnútra. Zaujímať sa o to, z čoho slová a činy pramenia alebo čím sú ovplyvnené. Tak totiž vnímame seba, svoje slová i konanie. A ak chceme s plným pochopením vnímať druhého, musíme použiť obdobný pohľad. I k tomu nás inšpiruje svätý Marek, evanjelista.

Benedikt XVI.: Drahí bratia kňazi

(Úryvky z pápežských homílií pre Bohoslovcov, kňazov a biskupov)

„Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil a položil svoj život ako výkupné za mnohých.“ (Mk 10, 45)

Na Zelený štvrtok odznela na Rádiu Lumen zaujímavá kázeň otca biskupa Viliama Judáka adresovaná kňazom. Okrem iného v nej povedal aj tieto silné slová: *„Keď sa zdá, že sa už nič nedá robiť, treba urobiť všetko... Svet, ktorý hovorí, že nepotrebuje kňazov, potrebuje ich viac ako kedykoľvek predtým.“* Preto je na mieste otázka: Kto je vlastne kňaz?

„Slúžiť, a tak dávať ako dar seba samých; nebyť pre seba, ale pre iných, odrážajú sa od Boha: toto je najhlbšie jadro poslania Ježiša Krista a zároveň podstata jeho kňazstva. Takto urobil z výrazu ‚služobník‘ svoj najvyšší titul vznešenosti.“ Týmito slovami sa emeritný pápež Benedikt XVI. prihovoral kňazom v septembri roku 2009, ako to zaznamenáva vo svojej knihe s názvom *Drahí bratia kňazi* autor Peter Juan Pablo Bako. Jeho vzácne dielo je zbierkou homílií alebo ich častí, v ktorých Benedikt XVI. povzbudzoval a vyučoval počas svojho pontifikátu Bohoslovcov, kňazov aj biskupov.

Milí čitatelia Bartolomeja, ak „ešte“ alebo „už“ nechápete, kým je kňaz, vydajte sa na novú objavnú cestu prostredníctvom slov Benedikta XVI. Jeho jazyk je jednoduchý a čistý, veľmi zrozumiteľný, čo je ozajstným umením a zároveň poznávacím znamením veľkých teológov. Ak svet dnes stráca pravdivý pohľad na skutočnú hodnotu a význam kňazstva, mali by ju mať aspoň tí, ktorí „nie sú zo sveta“, hoci vo svete žijú, tí, ktorí tvoria Cirkve, tí, ktorí sa k nej akýmkoľvek spôsobom hlásia.

Kniha, vydaná v roku 2017 vďaka Kňazskému semináru sv. Gorazda v Nitre, je rozdelená do 4 hlavných častí. V prvej sú myšlienky povzbudzujúce Bohoslovcov, v druhej kňazov, v tretej biskupov a v poslednej sú zozbierané rôzne homílie odkazujúce najmä na hodnotu Eucharistie alebo vysvetľujúce zmysel úkonov počas svätej omše. Vzácnosťou tohto knižného diela je jeho prehľadnosť a stručnosť.

Nepredstavujte si homílie na 3 - 4 strany, ale krátke, jasne a stručne formulované myšlienky v 160-tich celkoch s príznačným názvom. Niekedy má takýto celok len 7 až 10 riadkov a inšpiráciu môžete hľadať práve vďaka jeho názvu, ktorý je vždy trefný a často aj provokujúci.

Aj keď už máme 40, 50, 60 alebo i viac rokov, čítajme múdre knihy, nie iba internet, a učme sa stále učiť. Aj v Cirkvi. Aj o kňazoch. Aby tak, ako sú oni blízko nám, boli sme aj my blízko nich. Veď ak im chceme pomáhať, musíme ich poznať a rozumieť tomu, kým naozaj sú. Nikto iný, ak nie jeden z nich, tichý a pokorný „Sluha sluhov Božích“, nám to lepšie nevysvetlí.

Elena Blašková

Felix culpa

Aj k obrazu pri schodoch

Prosil si iba zo dve konzervy a balenie čierneho čaju. Pozval som ho ale aj na polievku a neodmietol. Medzi ľuďmi, čo na ňu chodia pravidelne, nie sú zriedkaví tí s alternatívnymi pohľadmi na aktuálne globálne problémy.

Dnešný hosť sa k nim neradil. Nebolo mi zaťažko súhlasiť s väčšinou toho, čo povedal. Nechýbal mu zdravý úsudok ani ľudskosť. Súcit s obetami ho nenechával chladným a jeho prejav pri zamýšľaní sa nad krutosťou páchatelov naberal na intenzite. Jeho záver bol jasný: sú hriechy, ktoré ani Boh neodpustí. Zločiny tak hrozné a tak slobodné, že ani pri úprimnej ľútosti ich vykonávateľov nemožno dúfať v iný rozsudok než večné zatratenie.

Temnota zdroj života

Každý deň niekoľkokrát prejdem okolo obrazu v tvare kríža, na ktorom svätý František bozkáva Spasiteľove krvácajúce rany. Vidíme len Kristove nohy, aj tie iba z polovice. Sú neproporčne veľké vzhľadom na postavu Františka. Na tomto obraze ma najviac fascinuje zobrazenie rán - rovnaké pri veľkých Kristových aj menších Františkových. Občas si aj potichu poviem - čierne diery. Kruhovité plochy čiernej farby potláčajú priestorový efekt maľby. Sú nepreniknuteľné, nepochopiteľné. Život, ktorý z nich vychádza vo farbe červene, sa stáva viditeľným až na ich okraji.

Milosrdenstvo Božie, nepochopiteľné žiadnym ľudským ani anjelským rozumom. Tak znie jedna z invokácií v Litániách k Božiemu milosrdenstvu. Tých so slovom nepochopiteľné sa tam nachádza viacero. Nepripadali vám tiež niekedy pri modlitbe Korunky Božieho milosrdenstva nepochopiteľné jej slová: „*Pre Jeho bolestné umučenie, maj milosrdenstvo s nami i s celým svetom.*“

Bláznovstvo kríža

Môj dnešný hosť dlho dojedal polievku. Diskusia o posledných veciach ho pohltila. Ježišove slová plačúcim ženám

interpretoval ako proroctvo trestu pre tých, ktorí ho zabili. Zabili Boha, zabili Božieho Syna, to im predsa nemôže byť odpustené, vzrušene hovoril. A ťažko mu nedať za pravdu. A predsa.

A predsa je ukrižovaný Ježiš našou nádejou. Podľa ľudskej logiky by sme Otca mali prosiť, aby zabudol na tento najčiernejší bod ľudských dejín. A my mu ho namiesto toho neustále pripomíname a očakávame od neho našu záchranu. Kto je dost' múdry, aby to pochopil? Možno chudáčik František, ktorý tie absurdné čierne body miloval tak veľmi, až nimi bol sám ozdobený.

Posledná invokácia Litánií bude dobrou bodkou. *Milosrdenstvo Božie, nádej všetkých nádejí, dôverujeme Ti.*

Peter Pikulík, OFMConv

Velebí moja duša Pána

Hrdinka a majsterka modlitby - Mária, Ježišova Matka. Keď si vypočula vôľu Boha, že sa má stať matkou Syna, odpovedala: „*Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova*“. Toto modlitebné upokorenie sa a rozhodnutie prijať Božiu vôľu jej dalo stopercentnú istotu.

Mária je krásnym príkladom realizácie Božej vôle, preto neustále putuje cestou viery. Ona sa musela neustále odvolávať na vieru, že to Dieťa v jej lone je naozaj Boží Syn. Jej „áno“ bolo uchopené ako vstup do sveta viery, až do konca. V kolíkych dramatických chvíľach sa musela ukázať jej živá a odovzdaná viera?

Sama dostávala rany, ale aj veľkú podporu zo strany ľudí viery. Príkladom je aj Alžbeta - matka Jána Krstiteľa. Ona prvá spoznala v mladej žene Matku svojho Pána. Ich stretnutie bolo pre Máriu potvrdením jej viery, preto vospievala hymnus vďačnosti - *Magnificat* - ako výkrik údivu nad múdrosťou a milosrdenstvom Boha.

Hodnota obety

Cirkev postupom času objavovala a odhaľovala Máriinu veľkosť. Bola postavená vedľa svojho Syna, ktorý jej bol vďačný za všetko - počatie, výchovu, uvedenie do života i sprevádzanie po ceste až do konca. Ježiš jej bol vďačný za ľudské srdce, ktoré používal k zjavovaniu svojej lásky voči celému svetu.

Kristus doslova chcel, aby Mária mala účasť na jeho živote. V Káne Galilejskej poučila sluhov o nutnosti poslúchať príkazy Syna; na Kalvárii stála pod krížom a podporovala Syna v plnení Otcovej vôle aj napriek tomu, že to bolo pre ňu ťažké.

Ona poznala hodnotu obety a mala na nej plnú účasť. Pripojila k nej svoju modlitbu i svoje utrpenie. Mária zostala spolu s Apoštolmi a bola dušou spoločenstva, ktoré očakávalo zoslanie Ducha Svätého. Kým bola na zemi, podporovala vznikajúcu Cirkev.

Orodujúca činnosť

Mária nepatrila k hierarchii Cirkvi, ale bola a je najväčšia spomedzi všetkých charizmatikov. Dostala neopakovateľné charizmy s mimoriadnymi privilégiami, ktoré využila a využíva pre dobro všetkých, ktorí sa k nej utiekajú.

Táto orodujúca činnosť u Syna trvá a bude trvať po celú večnosť. Syn, vzhľadom na lásku, akou obdarúva svoju Matku, neodmietne jej nič. Ona zasa vzhľadom na ideálne plnenie Otcovej vôle neprosí o nič, čo by sa nezhodovalo s Jeho vôľou.

Magnificat je piesňou zveľebovania Boha i vzdávania vďaky za dary od Otca. Preto ktokoľvek vstupuje do bližšieho kontaktu s Božou Matkou, učí sa od nej túto modlitbu. Učí sa Bohu spievať vďaku za všetko, čo od Neho dostáva. Mária dokáže duchovného človeka urobiť počúvajúcim a schopným plniť vôľu Boha v každej chvíli svojho života.

Text: Pavol Škovránek, kaplán

Foto: Mária Melicherčíková

P O Ď M E N A V Ý L E T

Sedlo Obšiar

Po minulej časti venovanej kalváriám v okrese si predstavíme trochu dlhšiu trasu v horách. Nie veľmi dlhú ani náročnú - a predsa nás privedie do vnútra hôr, do ticha, do šumenia listov, slnečného svitu zaplavujúceho pestrú krajinu lesov, skál a pasienkov.

Najskôr je potrebné sa dostať na koniec dlhej obce Chvojnice, z Prievidze sa tam dostanete autobusom s prestupom v Nitrianskom Pravne. Po vystúpení na poslednej zastávke Horný Koniec je potrebné ísť pešo 2 km až po ústie Čičermanskej doliny.

Trasa a možnosti

Odtiaľ máme dve možnosti realizácie okruhu. Jednoduchšie je ísť nahor Čičermanskou dolinou cca 650 m, kde treba odbočiť dolava a vytrvale stúpať nahor až do sedla Obšiar. Návrátová trasa potom vedie po červenej značke k turistickému hríbu Pod Obšiarom a potom klesá po modrej okolo hotela k ústiu Čičermanskej doliny.

Opačná trasa je tiež možná, ale stúpanie je náročnejšie, strmšie. Ak môžete prísť autom, tak je možné prísť až k ústiu tejto doliny. V tomto prípade má celý okruh výše 6 kilometrov, pri ceste autobusom okolo 10 km.

Chvojnice - Obšiar

Najkrajším miestom a vlastne cieľom je práve sedlo Obšiar. Aj po takto krátkom výstupe v ňom možno uvidieť scenériu ako v omnoho vyšších pohoriach. Na juhozápad vidieť hornaté Strážovské vrchy a v prípade krásneho slnečného počasia je výhľad na severovýchod ešte lepší - ponad vršky s lúkami, pasienkami a lesmi dominuje silueta Malofatranského vrchu Klák. V samotnom sedle stojí kamenná kaplnka so sochou sv. Antona. Okrem vykrývača mobilného signálu tu je aj areál salaša

s včelínom na koloch. To pripomína opatrnosť pri pohybe v lesoch, keďže sú tu doma aj medvede.

Na druhej strane sedla sa necelý kilometer ďaleko nachádza obec Čavojs. To môže priviesť na myšlienku urobiť prechod z Chvojnice do Čavojsa alebo opačne. Žiaľ, obe obce (a obzvlášť Čavojs) majú veľmi zriedkavé autobusové spojenie s Prievidzou a nájst' spoje tak, aby zostalo dostatok času na samotný pobyt v prírode, nie je jednoduché. Takýto plán možno urobiť, ak jedna výprava pôjde z Chvojnice, druhá od Čavojsa (cca 1 hod. jazdy) a v sedle sa stretnú a vymenia si kľúče od áut.

Stretnutie sa však môže rozšíriť aj o príjemne strávený čas s hrami, športom či prípravou jedla na niektorom z ohnísk (jedno je aj neďaleko turistického hríbu Pod Obšiarom).

Text a foto: Marek Šimurka

Jej dielo presiahlo až do súčasnosti

Ctihodná Paulína Mária Jaricotová

Nikdy sa nevydala ani nevstúpila do kláštora. Paulína Mária Jaricotová našla svoje povolanie v ceste laičky so sľubom doživotnej čistoty. V závere života prišla o všetko, no nie o vieru. A spôsob, akým slúžila Bohu i ľuďom, napokon predsa len pretrval až dodnes.

Paulína Mária Jaricotová sa narodila 22. júla 1799 v Lyone vo Francúzsku. Bola najmladšou z ôsmich detí. Jej rodičia boli dobre situovaní a zbožní mešťania. Ešte pred vypuknutím revolúcie v roku 1789 finančne podporovali viacero cirkevných inštitúcií a počas revolúcie, keď boli katolíci prenasledovaní, ukrývali vo svojom dome kňazov, ktorým hrozila poprava. V atmosfére tejto hlbokéj viery, ktorá v rodine pretrvala aj po skončení prenasledovania, prežila Paulína veľmi šťastné detstvo.

Nesplnená túžba

Už ako mladá Paulína veľmi túžila odísť na misie do Číny. Po nešťastnom páde si však nohu poranila takým spôsobom, že mala až do konca života problémy s chôdzou. Sen o misiách padol a Paulína obrátila svoju pozornosť inam. Začali ju veľmi lákať svetské potešenia, luxus či pekné oblečenie. Svoju závislosť od nich si uvedomila ako 17-ročná počas pôstnej duchovnej obnovy na tému márnosť. Okamžite sa rozhodla vyhodit' svoje šperky a krásne šaty a nikdy viac sa nepozrieť do zrkadla. Prvé mesiace po tomto rozhodnutí boli veľmi náročné, no ona sa odhodlala zájsť ešte ďalej. Na Vianoce 1816 v kaplnke baziliky Notre Dame de Fourvière v Lyone zasvätila svoj život Bohu a zložila aj sľub čistoty. Vo svete naďalej zostávala pôsobiť ako laička. Hovorila, že „láska je všetko a zahŕňa všetky časy a všetky miesta“. Jej cieľom sa stalo sprítomňovanie tejto lásky.

Misie a ruženec

Keďže na misie Paulína reálne nemohla odísť, rozhodla sa ich podporovať iným spôsobom. S niekoľkými priateľkami a príbuznými začala zhromažďovať peniaze na misijné účely. Fungovali spôsobom, že každý člen skupiny založil skupinu 10 ľudí, ktorí odvádzali na misijné účely jedno penny týždenne. Tento systém sa neskôr rozšíril do celého sveta a dnes existuje pod názvom Pápežské misijné diela.

O niekoľko rokov neskôr sa toto dielo rozhodla podprieť tiež duchovne založením tzv. Živého ruženca. Začala zakladať skupiny 15 ľudí (dnes už 20), z ktorých každý člen sa denne modlil jeden desiatok ruženca a meditoval nad jedným z tajomstiev Ježišovho života. Ruženec sa tak stal duchovnou podporou misií.

V roku 1832 kúpila Paulína v Lyone dom, ktorý sa stal neoficiálnym sídlom Združenia živého ruženca. Začala sa tiež venovať distribúcii a šíreniu náboženskej literatúry, ružencov, križov a medailí, za čo bola obviňovaná z nezákonného obohacovania sa. Pápežský nuncius v Paríži sa jej však zastal a udelil jej dielu svoje požehnanie, čo neskôr urobil aj pápež Lev XII. Živý ruženec prijali za svoj dominikáni a dodnes ho vnímajú ako súčasť svojho apoštolátu.

Banka i firma

Paulína svojou činnosťou nepomáhala len misiám. S pomocou sociálne citiacich podnikateľov založila tiež tzv. Nebeskú banku poskytujúcu výhodné pôžičky ľuďom, ktorí sa ocitli bez peňazí.

Vadilo jej tiež, že zamestnávateľia nevyplácajú robotníkom mzdu, aká im patrí. Založila preto podnik Notre Dame, ktorý spočiatku prosperoval. No neskôr sa do jeho vedenia dostali nezodpovední ľudia, ktorí firmu zadlžili. Napokon v roku 1852 skrachovala - podobne, ako i Nebeská banka.

Paulína kvôli vyplateniu dlžôb stratila celý svoj majetok a až do konca života žila vo veľkej biede. Zhoršili sa jej tiež problémy so srdcom. Samu seba v tých časoch definovala týmito slovami: „Úbohá žena, ktorej jediným priateľom a jedinou útechou je Boh. No Boh sám stačí.“ Zomrela 9. januára 1862 v Lyone.

Po smrti si na ňu napriek jej plodnému životu spomenul len málokto. Situácia sa zmenila v roku 1879, keď jedna z jej spolupracovníčok napísala jej životopis. Kniha sa dostala až k pápežovi Levovi XIII., ktorého veľmi zaujala. Aj jeho nasledovníci sa k činnosti Paulíny stavali pozitívne. Po tom, čo bol uznaný aj zázrak na jej príhovor, pápež František schválil jej blahorečenie. Bude sa konať 22. mája 2022 v Lyone.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: www.misijnediela.sk,
www.cs.wikipedia.org, www.verbisti.sk
Foto: www.cs.wikipedia.org

Ponuka nájmu nebytových priestorov v centre Prievidze

Rímskokatolícka cirkev Farnosť Prievidza-mesto ponúka do nájmu nebytové priestory v podkroví budovy na Hviezdoslavovej ulici č. 2, ľudovo nazývanej dievčenská škola, v centre mesta Prievidza.

Nebytové priestory doteraz používali nájomcovia - živnostníci: kaderníctvo, nechťové a tetovacie štúdio. S majiteľkou kaderníctva je možné sa dohodnúť na ponechaní časti zariadenia. Viac fotografií si môžete stiahnuť na www.bit.ly/hviezdoslavova2. V prípade záujmu o obhliadku volajte 0905 666 591 (Vladimír Pavlove), so žiadosťami o nájom sa obracajte na farský úrad e-mailom: farapd@farapd.sk, telefonicky 046/542 28 01 alebo osobne - Mariánska ul. 4, Prievidza.

Priestor 1
(bývalé kaderníctvo)
rozloha - 20,3 m²
nájom - 139,41 €
energie - 60,59 €
spolu - 200 €
voľný - od júna 2022

Priestor 2
(bývalé nechťové štúdio)
rozloha - 16,5 m²
nájom - 90 €
energie - 60 €
spolu - 150 €
voľný - od júna 2022

Priestor 3
(bývalé tetovacie štúdio)
rozloha - 33,7 m²
nájom - 120 €
energie - 40 €
spolu - 160 €
voľný - okamžite

Ahojte, kamaráti!

Viete sa podeliť? Ja verím, že áno! Pretože keď vieme rozdávať, keď sme štedrí, Nebeský Ocko sa z nás teší. Ukazujeme tak druhým ľuďom, že ich máme radi a že Nebeskému Ockovi dôverujeme.

Dávanie prichádza aj so špeciálnym prísľubom – keď z lásky dávame druhým, Nebeský Ocko nás požehnáva. Pritom to vôbec nemusí byť veľa. Aj to málo, ktoré darujeme z lásky, Pán požehná a premení na omnoho viac. Stačí mať ochotné a milujúce srdce. Keď začneme meniť svoje srdce, začneme meniť svet.

Pane Ježišu, prosím ťa o zdravé telo a zdravého ducha, aby som ti mohol slúžiť každý deň a pomáhať bližným podľa tvojej svätej vôle.

Nech Panna Mária, ktorej je mesiac máj zasvätený, za nás oroduje, aby sme dokázali slúžiť ako ona!

8.5. Deň matiek

13.5. Panna Mária
Fatimská

26.5. Nanebovstúpenie
Pána

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

K R Í Ž O V K A

Príbeh môjho života, duchovnú autobiografiu Pauline Jaricot, zakladateľky Živého ruženca, ktorá bude 22. mája 2022 blahorečená, môžete vyhrať, ak do 23. 5. 2022 pošlete na adresu bartolomejpd@gmail.com správne dokončenie výroku sv. Faustíny: „... a rob iba to, na čo dostaneš dovolenie.“ Ježiš mi dal poznať, ako veľmi sa mu nepáči ... “

Pomôcky: ypérit, AN, propyl, aurum, onset	Prír. zmes na výrobu benzínu	Radikál odvodený od propánu	Samoa, Kapitol, AN, LO	Personal Identification Number		Vyriešená časť krížovky	Chemická značka kyslíka	ŠPZ okresu Revúca	Pustý, neúrodný kraj	Obdobie	2. časť tajničky	Dal omastu do pokrmu
Regionálny produkt (značka)			Označenie výkonu		Strela pod vodou Orbou vprav do zeme							
Obrábaj pôdu			Izabela skrátene Západ (na mape)				Zlato po latinsky Vyúsťujú					
Majú (o tom) poznatky							Alexandra skrátene Značka energie					
Apoštol (skrátka)			Mužské meno 29. 6.	Začiatok po anglicky Kávoový nápoj						Značka aržénu Kovový spoj dielov		
	Chemická bojová látka Autori prózy						Autorská poznámka ŠPZ okresu Stropkov				Teplota Módna značka	
Spoločenská tanečná slávnosť					Odstraňovali nečistoty							
Značka elektrického odporu		Technická pomoc Nevie sa rozhodnúť			Sídlo Kongresu USA							
Presvedč sa o správnosti					Spojka Zatvorja		Ustráchaný človek	Chem.značka dusíka Kto používa ľavú ruku		Aký počet?	Suma peňazí	Súvislý zelený porast na lúke
Vrezaný vrúbok					Hlas oviec Stavba ponad rieku							
Citoslovce			Súostrovie v Polynézii						Obor po česky Predložka so 6. pádom			
Dvojhláska			1. časť tajničky Hlas sovy									
Chemická značka uhlíka		Lesná, vrchárska Značka dioptrie							Pevná lesklá vodivá látka			
Kráčajú				Napadnutie nepriateľa					Bodavý hmyz			

Tajnička krížovky z minulého čísla znie: „zápasí s prekážkami“.

Pripravila Mária Suríková

Farská kronika od 28. marca do 30. apríla 2022

**Do farského spoločenstva sme
sviatost'ou krstu prijali:**

Viktória Novotková
Mia Besedová
Markus Hric
Šimon Peter Bednárík
Paulína Kvostková
Elena Kvostková
Sebastián Múčka
Sofia Sedláčková
Denis Hrabovský
Karolína Preinerová
Marián Almáš
Karolína Cigáňová
Robin Majdan

Manželstvo uzavreli:

Juraj Vereš - Miriama Piešová
Richard Lacko - Romana Pernišová
Peter Grom - Lívia Krčová

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Helena Šovčíková, 87 r.
Marta Janíková, 69 r.
Ladislav Beňadik, 85 r.
Jozefína Murárová, 82 r.
Marian Konrád, 59 r.
Rozália Slažánska, 93 r.
Štefánia Hrubá, 93 r.
Karol Revický, 60 r.
Slavomír Fabian, 33 r.
Marián Batora, 81 r.
Lenka Lacková, 35 r.
Sofia Lacková, 3 r.
Františka Mesková, 83 r.
Gabriela Kubaleková, 82 r.
Ján Hagovský, 74 r.
Mária Chovanová, 87 r.
Jaroslav Polka, 65 r.
Cyril Zorvan, 92 r.
Božena Machová, 86 r.
Anastázia Prekopová, 92 r.
Anton Vereš, 83 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,50 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898

e-mail: alozj.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová

Grafika: Beáta Voskárová

Redaktori: Marek Sabol, Pavol Škovránek,
Jozef Durkot, Elena Cagáňová,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Zuzana
Liptáková, Mária Melicherčíková,
Dagmara Pavlove, Mária Pytlová, Eva
Trepáčová, Miroslav Turanský

Kontakt:

tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk

e-mail: bartolomej@farapd.sk

adresa: Redakcia Bartolomej

Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:

str. 1 - Štefan Kollár

str. 2, 35, 36 - Mária Melicherčíková
(farský kostol), Štefan Kollár (piaristický
kostol)

str. 3 - Mária Melicherčíková

str. 18 - 19 - Alojz Vlčko, Martina Humajová,
Anna Gálová, Dagmar Pavlove, Štefan
Kollár

Tlač: Patria I., spol. s r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Piatok utrpenia Pána (Veľký piatok) - 15. apríla 2022

Svätá sobota (Biela sobota) - 16. apríla 2022

